

پادداشت

دکتر حامد هوشیاری | نویسنده، منتقل

علاءالدین قاسمی

پنجمین

شہادت خوان ایران

علاءالدین قاسمی، تعزیه خوان و پیشکسوت آیین عزاداری اباعبداللهالحسین(ع) که همواره هنرمند در خدمت ائمه اطهار(ع) بود و در اعتلای هنر تعزیه اهتمام جدی داشت و بدلیل صدا و لحن بی نظر و نیز تسلطش بر دستگاهها و ردیفهای موسیقی سنتی ایرانی و حافظه آبادش در حفظ نسخه‌های قدیمی در تعزیه جایگاه ویژه‌ای داشت اکنون نبودش خلیل است که سخت جبران خواهد شد. ایشان تعزیه خوانی تمام عبار و به تعبیر دقیق تر اولیاء خوانی بی نظر بود که همیشه در تمامی مراسم‌ها و آیین‌های عاشوراًی می‌درخشید و جزو یکی از بهترین شهادت خوانان ایرانی شناخته می‌شد و بندۀ با ایشان در حسینیه حضرت ابوالفضل(ع) قوچان خوانسار زمانی که نوجوان بودم آشنا شدم. در دهه ۷۰ به همراه مرحوم پدرم همه ساله برای تماسای مجالس تعزیه به قوچان خوانسار می‌رفتم و اجرای علاءالدین قاسمی و شهادت خوانی ایشان تأثیر بسیاری بر من گذاشت و دغدغه‌ای در وجودش شکل گرفت تا در مسیر تعزیه اقامی انجام دهم و نمایشمامه‌ای با عنوان «راهمرد» را در کنار علاءالدین قاسمی در یکی از سالان‌های تئاتر شهر روی صحنه برم و همین امر و آشنایی ما باعث شد که بعد از این علاقه‌مند به تحصیل در مقطع دکترای هنر اسلامی شویم.

از این منظر، این پیشکسوت بزرگ تعزیه خوان معاصر، راوی فقیم و فرهیخته این دیار اسلامی، حلقة پیوند دریوز و امزوریان بود و برای حفظ فرهنگ، دین و انسانیت، همچون دستمایه و سرمهایه ای جایگزین. به این دلیل او رادر نقش هادی برای نمایش راهبرد که به نگارش درآورده بودم انتخاب کرد و این شروع اولین تجربه همکاری با ایشان در سال ۱۳۹۶ شد. یکی از مهم‌ترین دلایل حضور علامه‌الدین قاسمی در نمایش راهبرد این بود که این اثر اپتکار متفاوتی از ترکیب تئاتر و نقالی و تعزیه می‌دانست و می‌گفتند با اپتکاری جدید در پرداخت، رواتی تازه از قیام ۱۵ خرداد سال ۱۳۴۲ در قالب تعزیه، سیک و حرکت جدیدی روبروی جهان نمایشی کشور از جمله تعزیه‌گشود و خرسند بود از این که با حضورش در این تئاتر دیگر کار نیمه‌تمام ندارد و مطرح می‌کرد: «به عنوان بازیگر این نمایش هر روز که در تئاتر شهر روی صحنه می‌روم انرژی ای وصف‌نشدنی در وجودم جاری می‌شود» و از استقبال مخاطبان از نمایش احساس رضایت خوبی داشت و به عنوان بازیگر خود را در خدمت کار قرار داد و توأم است از قالب نسخه خوانی در تعزیه جدا شود و به اجرای تئاتر در شکل طراحی و میزانس‌های طراحی شده با توجه به شعرهای تازه‌به‌نگارش درآمده خود را همانگ گفتند. مرحوم قاسمی نسبت به این که نمایش راهبرد در زمان مناسبی به اجرا نمی‌رود، بسیار ابراز خوشحالی می‌کرد و می‌گفت: «امروزه فقط در ایام مذهبی مانند ماه محرم، صفر یا پیالی قدر به دلیل نگاه مناسبی شاهد اجرای تعزیه هستیم. در حالی که تاریخچه این هنر به ما نشان می‌دهد که نمایش تعزیز به عنوان بخشی از هویت تئاتر و نمایش ایرانیان در تمام روزهای سال قابلیت اجرا دارد.» اکنون که مشیت الهی بر این قرارگرفت که در سوگ و هجرت این هنرمند پیشکسوت عرصه شیوه‌خوانی که عمر پرثمر خود را بازسازی واقعه اعاشرها، با هنری از جنس نمایش دمساز کرد بنیشیم به جامعه هنری

1

در روزهای پایانی سال فضای تئاتر هم کمی متفاوت شده و در میان اجراهای مختلف روی صحنه، این روزها تعداد قابل توجهی نمایشنامه خوانی در حال برگزاری است. تماسخانه شهرزاد از امروز تا ۱۷ اسفند میزان شش نمایشنامه خوانی است. امروز ۷ اسفند «گرهگاه» به نویسنده‌گی مسعود ترابی و کارگردانی پیمان چراغی از ساعت خوانش ۱۸ می‌شود. نمایشنامه خوانی «هُوی» به نویسنده‌گی مانی ارungan

ضیافت نمایشنامه خوانی در تهران با اجراء

هایکویی کھپکنی شاک

ماندانا عقری، نویسنده، بازیگر و کارگردان تئاتر فعالیت هنری خود را از دهه ۷۰ و هم‌زمان با دوران تحقیقیل لیسانس تئاتر از دانشکده هنر و معماری تهران است، نزدیک به سه دهه علاوه بر نمایشنامه نویسی به عنوان طراح حرکت، طراح صحنه، مسایپشه و عروضکارگردان در آثار متفاوت از جمله نمایش‌های کودک و بزرگسال به فعالیت پرداخته است. «جادوگ شهر زمرد»، «چک و لوپیای سحرآمیز»، «بل و شاهزاده مغفول» و «شاهزاده و خرس» تعدادی از نمایشنامه‌های این هنرمند است که تاکنون با حضورش به عنوان کارگردان، بازیگر، مسایپشه یا عروضکارگردان روی صحنه رفتند. «هایکوی پاروزن یکدست» تازه‌ترین کار عقری به عنوان نویسنده و کارگردان است که این روزها در کارگاه نمایش مجموعه تئاتر شهریور صحنه می‌رود. عقری در این نمایش داستان پسرچه‌ای رژانی را روایت می‌کند که بر اثر سوسمانی بزرگ بعد از انفجار بمب اتم در گلزاری اشناخته برد. او زمانی که چشم باز می‌کند با یک پرندۀ درنا آشنا می‌شود و چون کسی جزا و پرنده در جزیره نیست، از نوع مدادی پرندۀ نام او را قاچاقی‌گذارد. این پسرد در تنهایی خلوت که با پرندۀ دارد، زندگی‌اش را مرور می‌کند و به خودشناستی می‌رسد. ادورون خود را پالایش می‌کند تا زمانی که پدرش در حالی که تمام جزیره‌ها را بد دنبال او گشته است، برای برگرداندن پسرش به خانه وارد جزیره می‌شود. به بهانه این اجراء مادانا عقری گفت و گوین داشته‌ایم که درداده‌ام می‌خوانید.

نابودی طبیعت در سایه علم، مهم‌ترین دلیل انتخاب این بستر برای مبدل شدن به نمایشنامه هایکوی پاژون یکدست است.

چطور برای اجرای این نمایش به شیوه عروسک‌ها

میله‌ای رسیدید؟

می شود و شبیه سازی سلول های انسانی شاید سازنده نسل های بعدی آدم ها باشد. تمایز بین ربات های انسان نما و آدم ها در آینده نزدیک شاید ممکن نخواهد بود. سؤال این است که این سیر سریع مداخله در امورات طبیعت و کائنات به سود بشر است یا نه؟ در این بین شرق دور با نگاه و پژوهش آینینی اش به طبیعت، یکی از بزرگ ترین قربانیان دستاوردهای نوین علمی در جهان است. طبیعتی که از یک سو مورد احترام اینای پسروانی شده اما ازاوسی دیگر به دست گروه دیگری از آنها به نابودی کشیده می شود. تبعات انفجار اتمی نزدیک به یک قرن است که فقط در میان آدم ها بلکه از انواع دیگر جانوران و نباتات نیز قربانی می گیرد و هنوز در زنای آرزو های زاپن بزرگ ترین دستاوریز نجح کشیدگان زمستان هسته ای برای رهایی و شفاقت است. اهمیت احترام به طبیعت در باورهای شرق دور و بکری این رویکرد

بومی سرزمین ایران است.

نمایش عروسکی را قوت می بخشند. همچنین عناصر دیگری وجود کارکر درنا که اصلی ترین عنصر نمایش است، لزوم حرکت به سمت نمایش عروسکی را مرتبط با فرهنگ عامه زبان درون دریا پوندگانی که به شیوه او ریگاکی هم مرتبط با فرهنگ عامه زبان است. بهانه دیگر انتخاب این شیوه تلنگر زدن به دنیای آدم بزرگ هزار زبان عروسک هاست. جایی که زبان از خواهش برای بیان یافتن جنگ قاصمی شود، عروسک های بین می آیند تا شاید خواهش آنها به گوش بش برسد. عروسک هایی که اولین بار همدم و همبازی دوران کودکی آدم ها هستند، همان ها که در بزرگسالی آتش جنگ می افروزند و جهان را به نیستی سوق می دهند.

مخاطب این نمایش نوجوانان هستند یا بزرگسالان؟

مخاطب به صورت مخصوص بزرگسالان هستند، هرچند ویرگی های شیوه اجرایی مخاطب نوجوان را بین همراه می کند.

آفریزون بر های کوچوانی چه برداشت هایی از این گونه شعری در

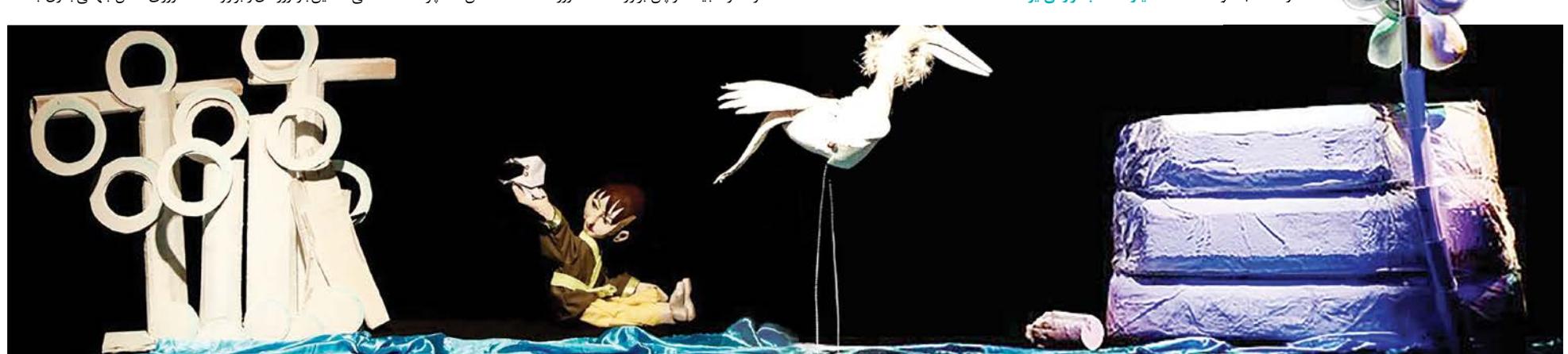
نمایش عروسکی را می بینند. این اتفاقات نمایشی شما شده است؟

بم بسته ای و پایان جنگ جهانی دوم در زاپن چرا بستر واقعیت امروز ما نگرانی از دستاوردهای علمی تمام دانشمندان جهان برای دستیابی به قدرت های ویرانگر هسته ای است. اتفاقی که یک بار جهان را به لرزه دارد.

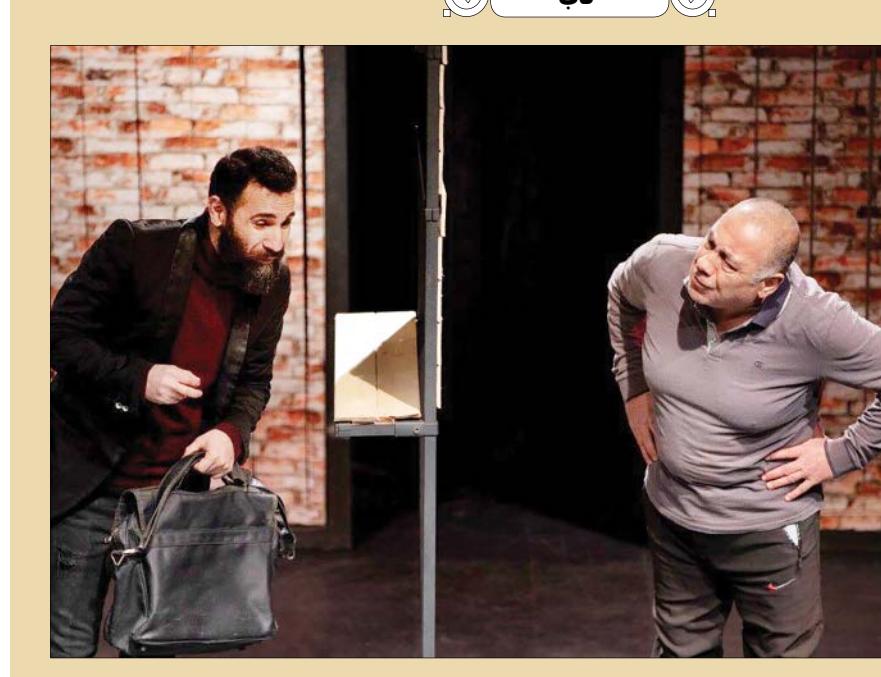
چرا پسرچه، پس از جوانی بدنبال یکی شدن با طبیعت به این جزیره دور افتاده برمی گردد؟

بازگشت ماسافومی به جزیره بکری که دنیا نام گذاری کرده آرزوی محال یک ایک آدم هاست که دنیای صلح و آرامش را می طلبند. شاید آن جزیره اشاره به زهدان مادری است که جنینی را به دور از تمام آلام جهان در خود می بورد. جهانی که پاگداشتن به آن اغوار زنگ های بی پایان پسر است.

چگونه است که یک لک لک به دادیک نوجوان می رسد که خود را در آن تنهایی پیدا کند و نجات دهد؟

Page 2

قصه فیش های نجومی

ن روزه‌اشکان درویشی
سایش «فیش آباد» به نویسنده‌ی
بررس هفت را در پردازیست تاثیر شهرزاد
روی صحته می‌پرد.
ستان از آنجا شروع می‌شود که پولی
اشتباه به یک حساب واریز شده
ه از قمنا این پول، حقوق نجومی
ت و این فرد حاضر نیست پول را به
بانک برگرداند.
سر و احمدی، سیروس همتی،
حمود موسوی، سولماز حصاری،
وریا محمدزاده، ریحانه پهلوان و
اطفه سمرقندی بازیگران این
نمایش، هستند.

صفحه
نمایش «لیبرو»

نمایش «لیپرو» به نویسنده احسان نگهبان و میلاد ظهوریان، کارگردانی احسان نگهبان و تهیه‌کنندگی کاظم دانشی از فردا پکشنه هفتم اسفند در عمارت نمایشی ارغوان روی صحنه می‌رود. فاطمه مسعودی فر، امیر گل محمدی، نسترن حسینی، امیر میرزاچی، آیین موسیویند، محمد جواد کهن، مهدی عبدی و علی ارضی بازیگران جوانی هستند که در این نمایش بای نقش می‌کنند. داستان نمایش لیپرو درباره جوانانی در کشور است که دچار مشکلاتی هداند و به دنبال راه حلی برای رفع آنها هستند. رضا راضایی (مجری طرح)، رضا دانشی کاشانشیان تهیه‌کننده، زهراء خسروشاهی (مشاور کارگردان)، محمد ذوالقدری (مدیر اجرایی)، صبا الطفی و رائین فخرآبادی (دستیار کارگردان)، آزاده خلچ زاده (طراح صحنه)، سارا الطفی (طراح لباس)، نجوماحد (طراح گریم)، احسان نگهبان (طراح نور)، از دیگر عوامل این اثر نمایشی هستند که احسان نگهبان را همراهی می‌کند.

بروز از هفتم اسفند ساعت ۱۹:۰۰ دقیقه در سالن شماره یک عمارت ارغوان روی صحنه رود. مخاطبان و علاقه‌مندان این اثر نمایشی می‌توانند برای تهیه بلیت به سایت تیوال اجمعه کنند.

نشر
ناظریه‌های نئاتری
د، بکتاب